

Estonias etene

ENE JÜRNA

Estonia Teatris esietendub 21. aprillil kuulsa Taani koreograafi August Bournonville'i vodevill-ballett "Konservatoorium". Balleti on taastanud ja lavale seadnud Kennet Oberly USA-st; muusikaline juht ja dirigent on Norman Illis Reintamm, kunstnik Eldor Renter.

Kennet Oberly ei ole Eestis esimest korda ja tema nimi meie balletipublikule suuremat tutvustamist ei vaja. Kaks aastat tagasi lavastas Oberly Estonia Teatris August Bournonville'i balleti "Armastuse muinasjutt" ja lõi tantsuteatrile *Nordstar* balleti "Olevikumälestused", mille maailmaesietendus toimus Tartu II teatrifestivalil 1993. aasta mais "Vanemuise" teatris.

Kennet Oberly on sündinud 1957. aastal USA-s. Ta on töötanud tantsijana Stuttgardis, Hustonis, Bostonis, Kopenhaagenis, Iowas koos selliste koreograafidega nagu John Cranco, Maurice Bejart, John Neumeier jpt.

Oberly on lavastanud 20 balleti ringis, põhiliselt Iowa Balletile.

Kennet Oberly on tuntud taani klassikalise balletipärandi rekonstrueerijana, teiselt poolt kaasaegse, moderntantsu koreograafina. Eesti publik on osa saanud mõlemast.

Jutustage oma tegemistest pärast teie viimast Eestis-käiku.

Kennet Oberly: "Olen töötanud kaks aastat USA-s Wolcott'i Balletikoolis Vermontis ja õpetanud lastele klassikalist balletti. Minu jaoks on olnud see üsna ebatavaline aeg ja töö väga huvitav. Ma olen nii pedagoog kui koreograaf. Aasta jooksul seame lavale kaks etendust, millega me ka ringi reisime. Lastega töötamine on põnev. Koreograafia loomine lastele ei ole sugugi lihtne. Arvestama peab palju erinevaid aspekte: etendus peab olema lastepärane, aga mitte igav, väikestele tantsijatele võimetekohane, samas aga heal tasemel. Lavastuses peab olema palju tõelist teatrit ja väga erinevaid väljendusvahendeid.

Meie kool on unikaalne, sest õppimine on lastele tasuta. Kooli peavad üleval kohalik omavalitsus ja sponsorid. Järgmisel aastal loodame lisaks klassikalisele balletile ka moderntantsu õpetama hakata.

Sellel suvel organiseerime oma koolis neljänädalase suveseminari, kuhu kutsume lapsi kogu USA-st. Oleme palunud meile tööle ühe väga silmapaistva pedagoogi Peterburist — Peter Silkini. Kavatsime töötada paralleelselt nii taani kui vene tantsukooliga."

Mida pakub pedagoogitöö võrreldes tööga teatris?

"Lapsed köidavad mind oma olemusega. Nad on nii avatud ja siirad. Neil ei ole eelarvamusi. Mul on võimalik luua ise tantsule tulevikku ja täiuslikku tantsuharidust. See on väga huvitav ja vastutusrikas töö. Professionaalsuse loomine on pikk ja pingerikas protsess. See töö on alati loominguline. Alati

Andub vodevill-ballett "Konservatoorium"

KENNET OBERLYLE MEELDIB NII AMEERIKAS KUI EUROOPAS
Eesti peaks tema arvates oma heatasemelist koreograafiakooli väga hindama.

Kristjan Lepa foto

tuleb olla hoolikas ja tähelepanelik kõige suhtes, mida teed. Minul ei ole pedagoogina suuri kogemusi. Pean ka ise kogu aeg õppima, leiutama ja välja mõtlema. See hoiab vormis nii keha kui vaimu.

Olen külastanud ka Tallinna Balletikooli. See on tore, et suudate elus hoida praegusel raskel ajal nii heade traditsioonidega tantsukooli. Nii on teil lihtne saada tantsijatele teatrites järelkasvu. Ja kool on teil hea. Teil on mitmeid nimekaid tantsijaid: Age Oks, Toomas Edur, Kaie Kõrb — need nimed räägivad enda eest ise. Paari aasta pärast on lõpetamas mõned väga heade celdustega tantsijad. Te peate olema õnnelikud säärase kooli üle."

Olete töötanud nii tantsija kui koreograafina väga erinevates teatrites. Mis on erinevates teatrites erinev?

"USA teatritöös on rohkem energiat ja kiirust, Euroopas aga rohkem traditsiooni. Siin on elu enam reguleeritud ja inimlikum. USA-s tehakse kõike tohutu kiirusega, lepingud on lühiajalised, lavastusi palju. Töö

on pingeline, nagu võidujooks. Euroopas on aga kõik jaotunud pikema aja peale, on aega süveneda ja asjade üle mõelda. Ameerikaliku elu- ja tööstiili kasuks räägib aga tohutu energia kontsentratsioon, millega tööd tehakse. Sellest tunnen Euroopas töötades natuke puudust. Teisest küljest jälle on siin kergem ja kenam töötada. Mulle meeldib nii siin kui Ameerikas, nii nagu mulle meeldib vaheldus elus eneses."

Estonia Teatrisse tulite te taas lavastama August Bournonville'i balletti?

"Jah, seekord on Bournonville'i vodevill-ballett "Konservatoorium". Lavastasin selle Iowa Balletile. See on väga omapärane teos. Üldiselt peetakse seda Bournonville'i autobiograafiliseks teoseks, mis kujutab autori enda noorusaastate õpinguid Pariisis. On ju teada, et tema ja ta kaaslased tegid veel palju muudki peale tantsutundides käimise.

"Konservatoorium" esietendus Taani Kuninglikus Teatris 1849. aastal ja suur publikumenu saatis teda esimesest õhtust peale ligi 90 aastat. Balleti tegevus toimub 1820.

aastate Pariisis, ühes balletikoolis. Kooli direktor paneb ajalehte kosjakuulutuse. Samal ajal hellitab abiellumislootusi ka direktori majapidajanna. Kooli õpilastele teeb lugu palju nalja, nad ei jäta võimalust kasutamata, et vanahärra püüdluste arvel lõbutseada. Nii et hulganisti segadust, palju nalja ja õnnelik lahendus. Vodevillides ei ole kõigel toimival alati suurt tähendust või sügavat mõtet. Põhirõhk on koomikal. Ja lihtsalt üks tore ja vaimukas lugu see "Konservatoorium" ongi.

Bournonville'i originaalkoreograafiast on säilinud vaid I vaatuse tantsukooli stseen, mis on taani tantsuteatris alati repertuaaris olnud. Kõik muu tuli mul aga taastada ja muidugi pidin ma balletti veidi kaasajastama, tänasele publikule mõistetavamaks tegema. Nagu sellest üle-saja-aastasest balletist selgub, ei olegi inimeste probleemid erinevatel aegadel nii erinevad. Võib ju tänastest ajalehtedest samuti kuulutusi leida, kus partnerit otsitakse. Küllap põhjustavad needki omajagu nalja ja segadust."